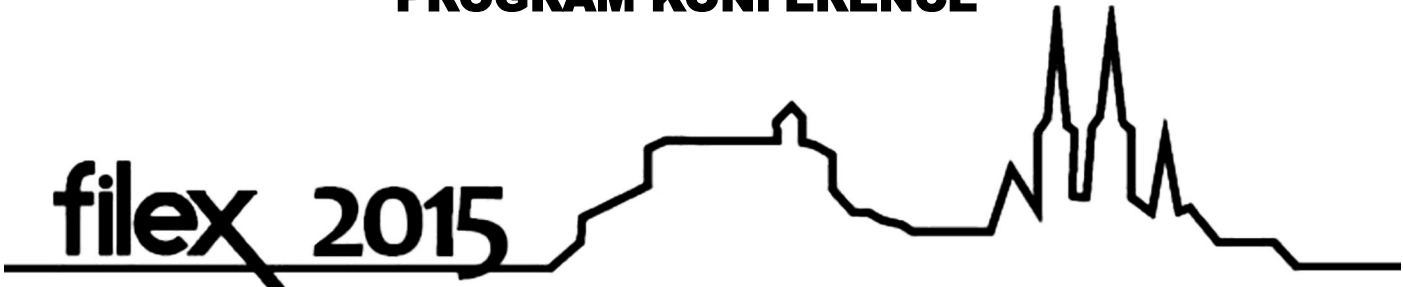

PROGRAM KONFERENCE

filex 2015

PÁTEK (27. 11.)

15:50

ZPŘÍSTUPNĚNÍ UČEBNY

16:00

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

ETIKA I.

16:10

MICHAL MATULÍK (magisterský program, BRNO)

Kantův zákaz lži pohledem Christine M. Korsgaardové

Immanuel Kant je kritizován jako proponent úplného zákazu lži i v situacích, ve kterých by takové jednání vedlo k nepřijatelným důsledkům. Profesorka harvardské univerzity Christine M. Korsgaardová se vrací k tomuto tématu a na základě studia Kantových textů přichází s interpretací, ve které by byla lež přípustná a se kterou by měl dokonce slavný filosof souhlasit. Příspěvek představí tuto interpretaci a pokusí se navrhnout verzi Kantovy etiky, která by se vyhnula kritice konsekvencialismu.

16:40

MICHAL NOVOTNÝ (magisterský program, TRNAVA)

Problém samovraždy u Arthura Schopenhauera

Cieľom príspevku je objasniť problém samovraždy, ako sa k nemu vyjadruje nemecký filozof Arthur Schopenhauer. Príspevok sleduje najmä to, na základe akého argumentu Schopenhauer odmietal samovraždu, a to aj napriek jeho chápaniu života ako utrpenia a ničotnosti. Samovražda ako únik z útrpnosti života, ktorý je preňho len efemérnym zábleskom existencie v porovnaní s večnosťou, sa javí ako jedna z možností, ktorej legitimitu chce Schopenhauer preskúmať.

17:10

ROBERT NETUKA (magisterský program, BRNO)

Morální primáti: My a ti druzí

Zhruba před 6-8 miliony let se rozešly cesty člověka a šimpanze. Co máme společného a v čem jsme tak výjimeční oproti jiným živočišným druhům? Mohou nám naši evolučně nejbližší příbuzní přispět k řešení tradičních otázek po původu dobra a zla? Co to pro filozofii může vlastně znamenat? Naturalizované pojetí moci, násilí, empatie či spolupráce aneb filozofické otázky ve světle současných přírodních věd.

17:40

PŘESTÁVKA NA KÁVU

ONTOLOGIE & LOGIKA

18:10

IVANA FRICKÁ (bakalářský program, TRNAVA)

Rozum proti logike v myšlienke splývania protikladov

Splývanie protikladov je myšlienka z logického hľadiska vcelku paradoxná, no v dejinách západnej filozofie si nachádza svoje miesto jej obhajoba i pokus o racionálne vysvetlenie. Najvýraznejšie pritom zaznieva u Herakleita, neskôr u Mikuláša Kuzánskeho, a nakoniec v materialistickej dialektike. Príspevok sa na splývanie protikladov pozrie práve z týchto troch perspektív s cieľom poukázať na fakt, že rozum dokáže spracovať aj to, čo na prvý pohľad odporuje logike.

18:40

JAROMÍR ŠKODA (magisterský program, OLOMOUC)

Bolzano a existence

Téma existence entit je pro logiku stále živé. Ptáme se po ontologickém stavu čísel, geometrických útvarů, dokonce i Pegasů nebo židlí. Z mozaiky různých odpovědí je zajímavé připomenout řešení jednoho z našich filosofů. Bernard Bolzano, jehož logika je předmětem prezentace, předbíhá svou dobu přemostěním problému subjekt-objekt. Příspěvek se pokusí ukázat, že tato teorie není pouze předmětem historické filosofie, ale může být inspirativní i pro dnešní myšlení a logiku.

SOBOTA (28. 11.)

KONTINENTÁLNÍ FILOSOFIE

11:00

VERONIKA BERECKOVÁ (bakalářský program, OLOMOUC)

Klid a neklid jako filosofická motivace

Filosofie jakožto prostředek k dosažení klidu, který je ztotožňován s osobním štěstím, a naproti tomu filosofie jakožto v zásadě zneklidňující činnost, jsou dvě protichůdné koncepce. Způsob, jímž se konkrétní filosofie chápe paradoxů vznikajících na pomezí lidské a myslitelské jistoty či nejistoty, nakolik je přitom motivována dosažením klidu či ochotna připustit neklid, určuje její celkové vyznění a perspektivu, kterou nabízí pro život.

11:30

ALŽBĚTA KUČTOVÁ (magisterský program, BRATISLAVA)

Neexistuje nič mimo textu

Príspevok sa bude týkať známeho Derridovho výroku: „Neexistuje nič mimo textu“, ktorý sa nachádza v knihe *Gramatológia*. Cieľom príspevku bude interpretovať túto vetu v kontexte *Gramatológie*, pričom príspevok poukáže na viaceré možné interpretácie tejto vety. Následne sa v príspevku bude na základe argumentov prezentovať najpriateľnejšia interpretácia (kľúčové pri tom budú tieto pojmy: iterovateľnosť, písmo, reč, prítomnosť).

12:00

JANA TÁBORSKÁ (magisterský program, TRNAVA)

Fundamentálna otázka zmyslu u A. Camusa a F. E. Frankla

Cieľom príspevku je porovnanie otázky zmyslu u A. Camusa a V. E. Frankla. Príspevok chce poukázať na rozdielne prístupy k otázke zmyslu. A. Camus ponímal svet ako absurditu. V. E. Frankl cez nezmyselnosť nachádzal vo svete zmysel bytia. Porovnaním týchto dvoch autorov chce príspevok poukázať, že nech sa rozhodneme zaujať akékoľvek stanovisko, či už prisúdime svetu zmysel, alebo nie, rozhodujúca je vždy voľba človeka.

12:30

VÁCLAV SKLENÁŘ (bakalársky program, PRAHA)

Úzkost z dobra, Kierkegaard a Glum

Cílem příspěvku je zaprvé v základních obrysech představit Kierkegaardovy existenciální analýzy démonična jakožto uzavřenosti osobnosti vůči dobru, způsobené zvláštním druhem úzkosti, jak jsou vypracovány především v knihách *Pojem úzkosti* a *Nemoc k smrti*, a zadruhé prozkoumat možnosti aplikace těchto analýz při interpretaci vztahu mezi Glumem a Frodem v Tolkienově *Pánu Prstenů*.

13:00

PŘESTÁVKA NA OBĚD

POLITICKÁ FILOSOFIE

15:00

ROMAN HLOCH (magisterský program, OSTRAVA)

Dvojí kosmopolitní elitářství helénismu

Na úsvitu raného helénismu dochází ke kosmopolitnímu obratu zásluhou Alexandra Makedonského, čímž je zasažena tvrdá rána řeckému elitářství a nadřazenosti vůči barbarům. Lidé v helénistickém světě jsou si nyní rovni. Tento příspěvek se snaží ukázat, že tato skutečnost se odráží také ve filozofii Epikúrově a stoiků, kteří dvěma různými prozíravými způsoby transformují prvek elitářství v řecké mentalitě za aplikace rozvíjejícího se kosmopolitního trendu.

15:30

BARBARA BIHÁRYOVÁ (magisterský program, BRATISLAVA)

Liberálna demokracia – ideál spoločnosti, alebo jej skaza?

Príspevok bude pojednávať o základných aspektoch kritiky liberálnej demokracie podľa F. Zakariu. Týmto spôsobom sa v príspevku bude polemizovať s dnes veľmi aktuálnou otázkou, a to či je liberálna demokracia tým najlepším zo spôsobov, ako v súčasnom svete vládnuť.

Príspevok upozorní na fenomén demokratizácie, ktorý, ako sa ukáže, nie je vždy pozitívny. Zameria sa však i na skutočnosť, že demokracia nemusí byť vždy aj liberálna.

16:00

MARTIN KOLOUŠEK (bakalářský program, PRAHA)

Regimen mixtum v dějinách politické filosofie a jeho možnosti dnes

Koncept smíšené ústavy je známý již z antického Řecka a bývá považován za předchůdce konceptu dělby moci. Autor se ve svém příspěvku zaměří na hlavní rysy vývoje úvah o smíšené ústavě od Platóna po barona de Montesquieu a zamyslí se nad možnostmi takového uspořádání dnes. *Regimen mixtum* tak bude zkoumáno jak na poli národních států coby alternativa k čisté demokracii, tak na úrovni Evropské unie z hlediska jejího institucionálního uspořádání. Otázka zní: je *regimen mixtum* možné a žádoucí?

16:30

PŘESTÁVKA NA KÁVU

ETIKA II.

17:00

ŠIMON FIALA (magisterský program, BRNO)

Důsledky legalizace euthanasie ve státě Oregon

Legalizace euthanasie je často odmítána poukázáním na negativní důsledky, ke kterým by mohla vést. Tento příspěvek na příkladu státu Oregon ukáže, zda se tyto obavy skutečně potvrzují. Konfrontuje tedy teoretické postoje s praxí a na příkladu konkrétního státu se pokusí rozhodnout o oprávněnosti argumentů odmítajících legalizaci euthanasie na základě nepřijatelných důsledků. Poukáže také na konkrétní faktory, které ovlivňují kvalitu vykonávání euthanasie v Oregonu.

17:30

JAN BERAN (magisterský program, OLOMOUC)

Hledání vědomí u zvířat: nemožný úkol?

Vztah člověka a ostatních zvířat se stal v posledních desetiletích velice diskutovaným tématem. Tento příspěvek se zaměří na jednu z morálně relevantních charakteristik organismů, která by se mohla v etické teorii ukázat jako klíčová, totiž na jejich vědomí. Je ho však vůbec možné u zvířat vědecky dokázat nebo popřít? Cílem příspěvku tak bude nejen podat návrh možného řešení dané problematiky, ale také poukázat na důležitost spolupráce bioetiky a filosofie mysli.

18:00

JIŘÍ KALOUS (magisterský program, PRAHA)

Experimentální filosofie ve světle normativní etiky

Experimentální filosofii je často vyčítáno, že pouze agreguje data od laiků, na jejichž základě formuluje normativní etické teorie. Je tato výtku způsobena neporozuměním tomu, o co experimentální filosofii vlastně jde, nebo jsou argumenty k ní vedoucí oprávněné? Příspěvek má za cíl kritickou reflexi pozic obou stran a to na pozadí otázky, totiž jestli mají a nakolik vůbec mohou být normativní teorie nezávislé na deskriptivních tvrzeních o povaze lidského jednání a morálních intuic.

19:30

KONFERENČNÍ VEČÍREK ([Zákoutí](#), Kopečná 20, Brno)

KONFERENCE JE FINANCOVÁNA ZE STIPENDIA PRO PODPORU SPOLKOVÉ, KULTURNÍ A UMĚLECKÉ
ČINNOSTI FF MU.